

DEN STOLTE HANE AS
Næringsvegen 23
4365 NÆRBØ

Kontakt saksbehandler
Qenehelo Leuta, 51 56 89 95

Vedtaksbrev - Industri - Den Stolte Hane Jæren AS - Hå - revisjon av tillatelse iht. IED

Vi viser til varsel om revisjon av tillatelse sendt den 12.09.2024. Vi viser også til virksomhetens vurdering av BAT-konklusjonene datert 20.01.2021.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland gir ny revidert tillatelse til Den Stolte Hane Jæren AS avd. Nærbø. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 25 000 tonn pr. år.

Tillatelsen er revidert til å være i tråd med BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri (BREF FDM), inkludert innskjerpet utslippskrav.

Tillatelsen er tatt opp til revisjon med hjemmel i forurensingsloven § 18 fjerde ledd. Tillatelsen er gitt etter forurensingsloven § 11, jf. § 16.

1.1. Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever. Virksomheten skal innen fristen oversende Statsforvalteren dokumentasjon som viser at tiltakene er gjennomført.

Tabell 1 Tabellen gir en oversikt over frister i tillatelsen.

Krav	Punkt i tillatelsen	Frist
Utredning av utslipp til vann	15.1	01.03.2027
Tilstandsrapport om mulig forurenset grunn	15.2	01.09.2026,
Egenrapportering rapportering	10.2	01.03 hvert år

1. Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren har tatt initiativ til å revidere Den Stolte Hane Jæren AS avd. Nærbø (DSH) sin tillatelse for å sikre at bedriftens utslipp er i tråd med hva som er mulig å oppnå ved bruk av beste tilgjengelige teknikker, BAT. Krav om utslippsnivåer som kan oppnås ved bruk av BAT, følger av EUs industriutslippsdirektiv (IED), som er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften kapittel 36.

Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet reguleres med utgangspunkt i hva som regnes som BAT i den aktuelle bransjen, med eventuelle tilhørende forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL), innen fire år etter EU har offentliggjort slike krav, jf. forurensningsforskriften § 36-19. Kravene for næringsmiddelindustri ble vedtatt av EU i BAT-konklusjon 04.12.2019.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften inneholder forpliktende krav om håndtering av farlig avfall. Avfallsforskriften skal sikre at avfall tas hånd om på en forsvarlig måte, slik at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Avfallsforskriften kapittel 10A inneholder forpliktende krav til håndtering av matavfall.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av [nasjonalt prioriterte stoffer](#) slik at utslipp av slike stoffer er stanset.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikheter og stoppe klimaendringene innen 2030. I juni 2021 la regjeringen frem en nasjonal handlingsplan for hvordan vi skal nå målene; [Meld. St. 40, Mål med mening](#). Statsforvalteren vurderer saken opp mot bærekraftsmålene.

2. Statsforvalterens vurdering

DSH driver med produksjon av stykking, filetering, krydring og varmebehandling av fjørfekjøtt som er slaktet hos nabobedriften Nærbø Kyllingslakt AS. Basert på virksomhetens kapasitet er DSH omfattet av punkt 6.4 b) iii) i forurensingsforskriften § 36 vedlegg 1 og er dermed omfattet av BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri (BREF FDM).

I tillegg omfattes DSH av kapittel 36A i forurensningsforskriften, som trådte i kraft 1. januar 2025. Kapittel 36A inneholder generelle krav til forurensende virksomhet, herunder krav til utslippsreduksjon, overvåking, rapportering og dokumentasjon.

Oppdateringen i tråd med BAT innebærer ikke tillatelse til nye utslipp, men vi har regulert utslipp som allerede er til stede ved normal drift og som står oppført på listen over komponenter som skal reguleres i henhold til BREF FDM. Med tanke på samlet belastning på ytre miljø, må regulering av eksisterende utslipp anses som en innskjerping av virksomhetens bidrag av forurensning. Det er satt krav til overvåking og krav til mer dokumentasjon på utslipp. Disse dataene vil gi oss svar på om kravene er tilstrekkelige for å oppnå miljømålene i vannforskriften eller om de må skjerpes ytterligere.

Siden det er oppgitt BAT-AEL for stoffer som det ikke er satt utslippsgrenser for tidligere, har Statsforvalteren nå fastsatt nye utslippsgrenser til vann i tillatelsens punkt 3.

Ordlyden og strukturen i tillatelsen er også endret. Vilkårene kan være gitt med en annen formulering og i en annen rekkefølge enn tidligere tillatelse, uten at det innebærer noen nye forpliktelser for bedriften.

Tillatelsen ble tidligere overført til Den Stolte Hane Jæren AS avd. Nærbø. Navneendringen ble den gang kun innarbeidet i tillatelsens tittel, mens det interne innholdet fortsatt viser til tidligere operatør Jærkylling AS. Statsforvalteren oppdaterer derfor virksomhetsnavnet i hele tillatelsen slik at alle henvisninger til Jærkylling AS erstattes med Den Stolte Hane Jæren AS avd. Nærbø. Dette er en administrativ retting som gjennomføres for å sikre at tillatelsen viser korrekt operatørnavn.

2.1 Begrunnelser for utvalgte vilkår og krav

2.1.1 Bedriftsdata

Kategori for virksomheten er oppdatert. DSH er omfattet av 6.4 b) iii forurensingsforskriften § 36 vedlegg 1.

2.1.2 Tillatelse ramme (punkt 1 i tillatelsen)

Produksjonsrammen på 25 000 tonn per år videreføres. Forbruk av salt og saltlake vurderes opp mot denne rammen. Tidligere tillatelse la til grunn et saltlakeforbruk på om lag 3 300 m³ per år ved produksjon opp mot 25 000 tonn, og dette nivået videreføres som grunnlag i revisjonen.

Kravet om alkaliske vaskemidler, surt vaskemiddel og desinfeksjonsmidler fjernes. De er regulert under kjemikalier, punkt 6 i tillatelsen.

Kravet om elektrisk energi anses ikke nødvendig og fjernes. Det stilles heller ikke rammekrav relatert til forbrenningsanlegget.

2.1.3 Utslipp til vann (punkt 3 i tillatelsen)

DSH har påslipp til kommunalt avløpsnett, og dermed indirekte utslipp til resipient. Avløpsvannet renses ved IVAR IKS sitt renseanlegg på Grødaland før utslipp til ytre miljø. Ved revisjon av utslippstillatelsen er utslipp av prosessavløpvann fra DSH vurdert opp mot kravene i BAT-konklusjonene (BREF FDM). BAT 12 i BAT-konklusjonene angir bindende grenseverdier (BAT-AEL) for utslipp til vann, presentert som intervaller i tabell 1 under BAT 12. Videre angir BAT 12 hvilke parametere som skal overvåkes og anbefalt frekvens.

Tabell 2 DSH nåværende overvåking av utslipp sammenlignet med BAT:

Parameter	Nåværende overvåking og krav	BAT Overvåkningsfrekvens ¹	BAT-konklusjon	I samsvar med BAT?
Vannmengde	Måles kontinuerlig, har krav	Kontinuerlig	BAT 2 III. a) og BAT 3	Ja
pH	Måles kontinuerlig, har krav			Ja
Temperatur	Kontinuerlig logging i fettutskiller, har krav			Ja
Fett	Ja, har grenseverdi	Ikke krav under BAT		
KOF/COD ^{2,3} Kjemisk oksygenforbruk	Nei	Daglig ⁴	BAT 4	Nei
TOC ^{2,3} Totalt organisk karbon	Nei			Nei
TN ² total nitrogen	Nei			Nei
TP ² total fosfor	Nei			Nei
TSS ² Totalt suspendert stoff	Ja, har grenseverdi			Ja
BOF/BOD ² Biokjemisk oksygenforbruk	Ja, har grenseverdi	Månedlig		Ja
Klorid (Cl ⁻)	Nei			Nei

1. Hvis identifisert som relevant i spillvannstrømmen basert på BAT 2
2. Får anvendelse ved direkte utslipp til en vannresipient
3. COD og TOC er alternativer. Overvåking av TOC foretrekkes ettersom dette ikke er avhengig av at det brukes giftige forbindelser i analysen.
4. Det kan brukes en lavere overvåkingsfrekvens ved stabile verdier, men det skal måles minst en gang i måneden.

For at tillatelsen skal være i samsvar med kravene i IED, skal alle relevante BAT-AEL-parametere inngå i tillatelsen.

Det er i hovedsak utslippet til det ytre miljø som er av betydning, og dette skal være i samsvar med BAT-AEL, med utgangspunkt i den nedre referanseverdi. Det innebærer at DSH kan ha høyere konsentrasjoner i sitt påslipp til det kommunale ledningsnettet, forutsatt at utslippet under normale driftsforhold oppfyller kravene i BAT-AEL etter rensing i renseanlegget.

For å beregne den totale utslippskonsentrasjonen til ytre miljø, benyttes følgende formel:

$$C_{Utslipp} = C_{Påslipp} \times \left(1 - \frac{R}{100}\right)$$

Forklaring av variabler:

- $C_{Utslipp}$: Korrigert utslippskonsentrasjon til ytre miljø (mg/l). Denne konsentrasjonen skal være lik eller lavere enn BAT-AEL
- $C_{Påslipp}$: Målt konsentrasjon i påslippet fra virksomheten (mg/l)
- R: Rensegrad ved Grødalrenseanlegg (%)

Det legges til grunn at mengden overløp og utlekking fra det nedstrøms ledningsnett er ubetydelig sammenlignet med de totale utslippsmengdene, og/eller at slike hendelser forekommer så sjelden at de kan anses som unormale driftsforhold.

Med utgangspunkt i rensegradene ved Grødalrenseanlegg for 2024 er det beregnet hvilke konsentrasjoner DSH teoretisk kunne hatt i sitt påslipp, under forutsetning av at vann ikke går i overløp og at renseseffekten ved Grødalrenseanlegg opprettholdes:

Parameter	Rensegrad Grødalrenseanlegg 2024	BAT-AEL	Teoretisk tillatt påslippskonsentrasjon 2024 (FDM)
KOF	52 %	25 mg/l	52 mg/l
Tot-P	22 %	0,2 mg/l	0,26 mg/l
Tot-N	25 %	2 mg/l	2,7 mg/l
TSS	65 %	4 mg/l	11,4 mg/l

De beregnede verdiene angir hvilke påslippskonsentrasjoner som i prinsippet kan aksepteres inn på ledningsnett, dersom Grødalrenseanlegg opprettholder tilsvarende rensegrad. Det presiseres likevel at dette ikke fritar virksomheten fra plikten til å redusere utslippene ved kilden så langt det er mulig, i tråd med beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Kravet om måling av pH og temperatur videreføres, til tross for at disse parameterne ikke omfattes av BAT-AEL, ettersom de anses som sentrale for karakterisering av utslippet. I tillegg er målingene operativt enkle å gjennomføre og gir verdifull informasjon om prosessforhold.

Kravet om måling av fett fjernes, da parameteren verken omfattes av IED eller etterspørres av relevante aktører. Måling av BOF videreføres for å sikre datakonsistens og sammenlignbarhet med analyser utført ved Grødalrenseanlegg.

Krav om avløpsvannmengde fjernes, men kravet om måling av avløpsvann videreføres. Regulering av mengde er nå lagt til punktet om vannforbruk, jf. punkt 3.5 i tillatelsen.

Renseanlegg

Vi har endret ordlyden for krav om renseanlegg. I eksisterende tillatelse er det stilt spesifikt krav til bruk av siltrommel og fettavskiller. Ordlyden endres til at bedriften skal benytte en passende kombinasjon av beste tilgjengelige teknikker for rensning av prosessavløpsvann, i samsvar med BAT 12.

Vannforbruk

DSH har i sin vurdering av BAT-konklusjoner datert 20.01.2021 opplyst at deres teknikker for å redusere vannforbruket er i samsvar med BAT-konklusjonene. Dette blir likevel formulert som et eget krav i tillatelsen, i samsvar med BAT 7.

Kjølevann

Vilkåret om håndtering av kjølevann videreføres fra gjeldende tillatelse. Det er ikke mottatt opplysninger som tilsier endringer i praksis, og vilkåret er derfor språklig oppdatert uten realitetsendringer.

2.1.4 Utslipp til luft (punkt 4 i tillatelsen)

Utslipp fra forbrenningsanlegg

Forbrenningsanlegget er regulert av forurensningsforskriften kapittel 27, og det fastsettes derfor ikke egne krav i tillatelsen, jf. punkt 4.1.1 i tillatelsen.

I e-post datert 1. januar 2025 opplyste dere at det pågår et prosjekt med mål om å fase ut gassbruk. Vi sendte et oppfølgingsbrev datert 05.11.2025, hvor vi ba om en bekreftelse på om bruken av propan nå er avsluttet.

Siden vi ikke har mottatt en slik bekreftelse, legger vi til grunn at dere fortsatt benytter et forbrenningsanlegg med en effekt på 3,5 MW. Dette innebærer at det vil være utslipp til luft fra forbrenning av gass ved produksjon av varmt vann.

I tillatelsen er det åpnet for leveranser av brenngasser til annet lovlig formål, f.eks. som CO₂-kilde til gartneridrift. Slike leveranser vil i så fall bli regulert av forurensingsloven, jf. forurensingsforskriften § 27-2 som åpner for dette. Det er mottakeren av brenngassen som blir ansvarlig for å sørge for at bruken er i samsvar med norsk lov. Leveranser av brenngass kan ikke skje før slik tillatelse er gitt. Det må foreligge skriftlig avtale mellom virksomheten og mottaker av brenngassene om omfanget av leveransene.

Lukt

Kravene til lukt oppdateres i tråd med retningslinjene i Miljødirektoratets veileder TA-3019/2013. Det stilles luktimmisjonsgrense på 1 europeisk luktenhet. Immisjonsgrense er brukt da dette beskriver lukten hos naboer og ikke lukten som slippes ut ifra fra virksomheten, grensen blir da lik uavhengig av avstand fra bedriften. Eventuelle klager på lukt må registreres.

Dersom det viser seg som nødvendig vil vi vurdere å stille fullstendig krav i tråd med luktveilederen, inkludert krav om luktanalyse.

2.1.5 Støy (punkt 7 i tillatelsen)

Vi har fastsatt grenseverdier for støy som ekvivalent lydnivå (LpAekvT), som er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) over en angitt tidsperiode. Denne måten å regulere støy fra industri på er i tråd med anbefalinger fra Miljødirektoratet. Dette er også i samsvar med planbestemmelsene for Kviamarka næringsområde (Plan-ID 1119-202104). Planbestemmelsene har skjerpet støygrensene med 5 dB for alle virksomheter i Kviamarka. Statsforvalteren har derfor også skjerpet støykravene med 5 dB, slik at det er samsvar mellom kravene i utslippstillatelsen og reguleringsplanen. Hensikten med å skjerpe støykravene for den enkelte bedrift er å sikre at samlet støybelastning fra industriområdet ikke overskrider anbefalte grenseverdier i støyretningslinjen T-1442.

2.1.6 Energi (punkt 8 i tillatelsen)

Gjeldende tillatelse stiller krav til at bedriften skal ha et energistyringssystem. Kravet videreføres i den nye tillatelsen, med mindre endringer i ordlyden. Kravet anses å være dekkende for BAT-konklusjonene som omhandler energiledelse og energieffektivitet.

2.1.7 Utredning og undersøkelse (punkt 15 i tillatelsen)

Bedriften skal kartlegge/utrede innhold av komponenter som kommer frem av BAT-konklusjonene for utslipp til vann.

KOF/TOC

Bedriften må vurdere bruk av KOF eller TOC som parameter. BAT anbefaler bruk av TOC da analysemetodene bruker mindre miljøgiftige kjemikalier. Bedriften må også beregne eventuelt hvilken utslippsverdi av TOC som vil være aktuelt i forhold til dens relasjon til KOF, og BAT-AEL.

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.03.2027.

Klorid

Klorid (Cl-) legges til som utslippskomponent, men vi fastsetter ikke grenseverdi for klorid. Virksomheten må kartlegge innhold av klorid i prosessavløpsvannet for å vurdere om dette er en relevant parameter, og bør inngå i bedriftens måleprogram. Statsforvalteren vil på bakgrunn av kartleggingen vurdere om det er nødvendig å stille mer konkrete krav.

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.03.2027.

Kostnadsanalyse BAT-AEL

I tillegg til de spesifikke kravene til kartlegging av KOF/TOC og klorid, skal bedriften gjennomføre en samlet utredning av utslipp til vann. Bedriften skal identifisere den renseløsningen som gir best balanse mellom kostnad, gjennomførbarhet og miljøeffekt, og foreslå realistiske grenseverdier innenfor intervallet for BAT-AEL. Utredningen skal være så grundig at den gir Statsforvalteren et godt beslutningsgrunnlag for fastsettelse av fremtidige utslippskrav.

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.03.2027.

2.1.8 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann (punkt 16.10 i tillatelsen)

For en virksomhet som er omfattet av vedlegg I i forurensningsforskriftens kapittel 36, og der virksomheten innebærer at det brukes, fremstilles eller slippes ut farlige stoffer og stoffblandinger, skal den ansvarlige for virksomheten utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann, jf. forurensningsforskriften § 36-21.

Virksomheten er omfattet av IED og kravet om utarbeidelse av tilstandsrapport. Statsforvalteren har derfor i endret tillatelse stilt krav om at bedriften skal vurdere forurensningstilstanden i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets [veileder M-630](#).

Frist for innsending er 01.09.2026.

Statsforvalteren kan på bakgrunn av tilstandsrapporten vurdere å pålegge bedriften å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

3. Naturmangfoldloven og vannforskriften

3.1. Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger, der dette er relevant, skal begrunnes ut fra hensynet til naturmangfoldet. Beslutninger skal bygge på tilgjengelig vitenskapelig kunnskap, eller dersom slik kunnskap ikke foreligger, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet omfatter arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risikoen for skade på naturmangfoldet.

Temakart Rogaland¹ viser at DSH sin virksomhet er et eksisterende anlegg lokalisert i Kviamarka industriområde. Nordvest for anlegget ligger Hanabergsmarka, et viktig naturområde med betydelige landskaps- og naturverdier. I området rundt anlegget er det registrert flere viktige fuglearter. Blant de observerte rødlisteartene kan nevnes sivhøne, gråmåke og gulspurv (VU), vipe (CR) og storspove (EN). Vest for Kviamarka ligger Jærstrendene, et landskapsvernområde med biotopfredninger og naturminner. Området er vernet gjennom egen forskrift og forvaltningsplan, og det er ikke tillatt å iverksette tiltak som kan ha negativ innvirkning på landskapsbildet eller verneverdiene, jf. verneforskriftens § 3 bokstav A nr. 1.

De nærliggende bekkene, Rongjabekken og Tvihaugbekken, er viktige habitat for sjøørret og laks. I tillegg er elvemusling observert i Søndre Varhaugselv, som ligger i umiddelbar nærhet til disse bekkene. Det er imidlertid fortsatt uklart om elvemusling også finnes i bekkene nærmest Kviamarka.

Ved bekkeutløpet er det registrert tareskog og ålegrasenger, som er truede naturtyper med stor økologisk verdi. Disse habitatene er svært sensitive for økt næringstilførsel og krever strenge tiltak for å sikre deres bevaring.

Anlegget er lokalisert i et område som er regulert til industri, og allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Det er derfor ikke sannsynlig at endring av tillatelsen vil medføre ytterligere skade på naturmangfoldet. I tillegg vil en revisjon av tillatelsen for å oppfylle BAT innebære en skjerping av utslippskravene for virksomheten, noe som samlet sett vil redusere belastningen på naturmangfoldet. På denne bakgrunn vurderer vi at virksomheten ikke påvirker naturmangfoldet i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foretas derfor ingen vurdering etter §§ 9 til 12.

3.2. Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Vi har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

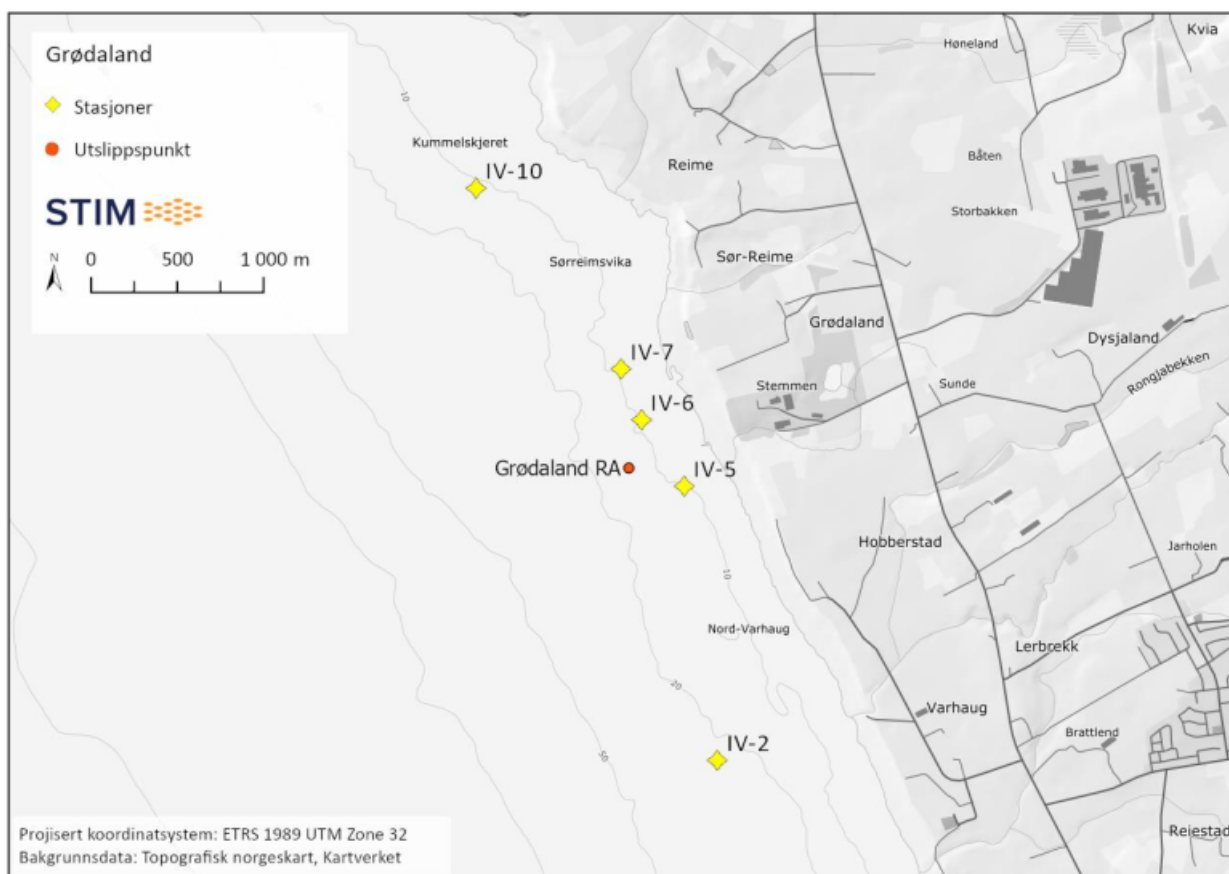
¹ <https://www.temakart-rogaland.no/>

DSH sitt prosessavløpsvann ledes på kommunalt nett og har dermed et indirekte utslipp til resipienten. Før utslipp til ytre miljø, renses avløpsvannet ved IVAR renseanlegg Grødal, som har utslippspunkt til vannforekomsten Jærensrev-syd (vannforekomst ID 0241000030-C²).

Vannforekomsten defineres som åpen eksponert kyst og vurderes å ha god økologisk tilstand, men dårlig kjemisk tilstand på grunn av forhøyede nivåer av TBT (tributyltinn) i bunnsedimentene. Resipienten mottar betydelig avrenning fra landbruket og er sterkt påvirket av kyststrømmer. I tillegg er det seks renseanlegg som har utslipp til området, hvorav Grødal har det største utslippet, med en kapasitet på 150 000 personekvivalenter (pe).

Den siste resipientundersøkelsen, «Resipientundersøkelse utenfor Jæren 2022-23», ble utført av STIM på oppdrag fra IVAR IKS og fullført i 2024. Ved Grødal ble vannprøver tatt på fem stasjoner nær renseanleggets utslippspunkt (Figur 3.1).

Figur 3.1: Målestasjoner og utslippspunkt Grødal Renseanlegg

Målingene viste svært gode oksygenivåer i bunnvannet på alle stasjoner, og siktedypet holdt seg jevnt på et høyt nivå. Klorofyll a-nivåene var generelt lave, tilsvarende svært god eller god tilstand. Målinger av næringssalter lå hovedsakelig innenfor gode nivåer, med noen unntak i

² <https://vann-nett.no/waterbodies/0241000030-C/factsheet/summary>

sommermånedene. Målingene av termotolerante koliforme bakterier (TKB) viste sesongmessige og lokale variasjoner, med dårlig eller svært dårlig tilstand på enkelte stasjoner til visse tider.

Samlet viser resultatene gode økologiske forhold i resipienten, med kun sporadiske episodiske overskridelser av næringssalter og bakterier. Det var samtidig ingen konsistent tendens til at stasjoner nærmest utslippspunktet var mer påvirket enn de som lå lenger unna, noe som gjør det vanskelig å knytte observasjonene direkte til utslipp fra Grødaland rensesanlegg. Påvirkning fra både landbruk og kyststrømmer ble vurdert som sannsynlige medvirkende faktorer til de registrerte variasjonene.

Med innskjerpede utslippsvilkår i tråd med beste tilgjengelige teknikker (BAT) og krav til løpende overvåking, vurderes det at vannforskriftens §§ 4–6 ikke utgjør et hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalteren vurderer at endring av tillatelse med de satte vilkår gir liten risiko for at virksomheten skal forringe miljøtilstanden i vannforekomsten. Revisjonen av tillatelsen for å oppfylle BAT innebærer umiddelbart strengere utslippskrav for virksomheten, noe som vil redusere belastningen på vannforekomsten.

3.3. Konklusjon

Statsforvalteren har konkludert med at endringen av tillatelsen er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemper ved endringen sammenholdt med fordeler og ulemper endringen for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til endringen på nærmere fastsatte vilkår.

4. Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Korrespondanse

- 12.06.2020: Varsel om pålegg om å vurdere samsvar med BAT-krav
- 23.09.2020: Statsforvalteren fatter vedtak om pålegg om vurdering av BAT-konklusjoner.
- 20.01.2021: DSH sendte inn sin vurdering av BAT-konklusjonene.
- 12.09.2024 og 20.11.2024: Statsforvalteren varsler revisjon av tillatelsen i henhold til industriutslippsdirektivet (IED).
- 21.11.2024: DSH sendte inn sitt svar samt anmodning om fristutsettelse på varsel om revisjon av tillatelsen.
- 22.11.2024: Statsforvalteren tilbakemelding på DSN sitt svar på varsel om revisjon av tillatelse.
- 02.01.2025: DSH sendte inn sitt svar på varsel om revisjon av tillatelsen.
- 05. 11.2025: Statsforvalteren ba DSH om tilleggsinformasjon
- 23.03.2026: Utkast av revidert tillatelse med tilhørende vedtaksbrev oversendes for kommentar
- 28.04.2026: Statsforvalteren fatter vedtak om revidert tillatelse

Unntak fra forhåndsvarsling

Vi har vurdert at endringene, om å regulere anlegget i tråd med BAT, er av mindre miljømessig betydning, ettersom endringene anses som en innskjerping av virksomhetens bidrag av forurensning. Å revidere tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd og fjerde ledd, innebærer en innskjerping i hvordan virksomheten reguleres. Vi har derfor vurdert at redegjørelsen, søknaden og utkastet ikke er nødvendig å sende på offentlig høring, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav b.

Utkast til ny tillatelse ble sendt til IVAR IKS og Hå kommune for kommentar.

Endelig vedtak vil kunngjøres på Statsforvalterens nettside og bli tilgjengelig på norskeutslipp.no.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr 23.03.2026. Vi har ikke mottatt noen kommentarer på varslet gebyrsats.

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken. Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare gebyrsats 3 for 2025, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Saksbehandlingen har pågått i perioden 2020–2026, men hovedsakelig i 2025. Gebyrsats 3 for 2025 legges derfor til grunn. Gebyrsats 3 gjelder for omfattende endringer av tillatelser som følge av nytt BREF-dokument og påfølgende BAT-konklusjoner, og tilsvarer ett ressursbruk av inntil fem ukeverk.

Virksomheten skal derfor betale et gebyr på kr. 228 200,-. Vedtaket er gjort med hjemmel i forurensningsforskriften § 39.

Faktura vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret skal betales senest 30 dager etter fakturadato.

6. Klagerett

DSH og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Qenehelo Leuta
rådgiver

Dokumentet er elektronisk

Kopi til:

DEN STOLTE HANE AS AVD NÆRBØ
HÅ KOMMUNE AVLØP/KLOAKK
IVAR IKS

Næringsvegen 23
Rådhusgata 8
Postboks 8134 Forus

4365 NÆRBØ
4360 VARHAUG
4068 STAVANGER

Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven

Den Stolte Hane AS AVD Nærbø

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt basert på nåværende tillatelse og opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 11. Denne tillatelsen er ajourført per 28.04.2026 og erstatter tidligere tillatelse.

Hvis den driftsansvarlige¹ ønsker å foreta endringer i driften, råvarer eller innsatsstoffer som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Den Stolte Hane AS AVD Nærbø
Postadresse	Næringsvegen 23, 4365 NÆRBØ
Org. nummer	980 423 956
Næringskode og bransje	10.120 - Bearbeiding og konservering av fjørfekjøtt
Kategori for virksomheten ²	6.4 b)
Gård og bruksnummer	18/19
Beliggenhet/gateadresse	Næringsveien 23, 4365 Nærbø
Kommune og fylke	Hå kommune, Rogaland

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0349.T		Anleggsnummer: 1119.0073.01	
Tillatelse første gang gitt: 05.07.2013	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18: 28.04.2026	Tillatelse sist endret:	
Kirsten Redmond Kristiansen fagleder forurensning		Qenehelo Leuta rådgiver	

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
0		

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen er gitt til Den Stolte Hane Jæren AS avd. Nærbø (DSH). Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av stykking, filetering, krydring og varmebehandling av fjørfekjøtt. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 25 000 tonn pr. år. Virksomheten kan ta imot opptil 230 tonn salt årlig, noe som tilsvarer en produksjon av om lag 3 300 m³ saltlake per år. Virksomheten kan drives i inntil 16 timer per døgn, 300 døgn per år.

Tillatelsen omfatter også anlegg for energiproduksjon i forbrenningsanlegg for naturgass med 3,5 MW nominell tilført termisk effekt, jf. forurensningsforskriften kap. 27 *Utslipp til luft fra mellomstore forbrenningsanlegg*. Kravene i § 27-7 og §§ 27-10 til 27-16 gjelder i tillegg til kravene i tillatelsen.

2 Generelle vilkår

Generelle vilkår til virksomheten følger også av forurensningsforskriften kapittel 36A.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

DSH har påslipp til det kommunale ledningsnettet. DSH kan slippe på totalt opptil 100 000 m³ per år og maksimalt 400 m³ per dag og 50 m³ per time. Det skal ikke forekomme utslipp direkte til ytre miljø.

Tabell 3-1 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger, jf. punkt 10.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser		Frekvens	Gjelder fra
		konsentrasjon ³	Mengde		
		(mg/liter)	(kg)		
		(midlingstid: døgn)	(midlingstid: år)		
	Biologisk oksygenforbruk (BOF5)	-	-	Hver 14. dag	d.d
	Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	25	3750	Hver 14. dag	d.d
	Suspendert stoff (TSS)	4	600	Hver 14. dag	d.d
	Total nitrogen (tot-N)	2	300	Hver 14. dag	d.d
	Fosfor (Tot - P)	0.2	30	Hver 14. dag	d.d
	Klorid Cl ⁻	-	-	-	-
	Avløpsvann	-	-	Kontinuerlig	d.d
	pH	5,5 - 9		Kontinuerlig	d.d
	Temperatur	30°C (maks)		Kontinuerlig	d.d

³) Grenseverdien[e] gjelder under normale driftsforhold. Som normale driftsforhold regnes ikke opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, nødvendig vedlikehold, plutselig driftsstans og lignende, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig, forebyggende vedlikehold (forurensningsforskriften kap 36A) og tiltaksplikt, jf. forurensningsloven § 7, er overholdt.

2) Utslippsgrenseverdiene er fastsatt i tråd med BAT-AEL angitt i vedtatte BAT-konklusjoner for FDM

Konsentrasjonsgrensene gjelder under normale driftsforhold. Som normale driftsforhold regnes ikke opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, nødvendig vedlikehold, plutselig driftsstans og lignende, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig, forebyggende vedlikehold (forurensningsforskriften kap. 36A) og tiltakspunkt, jf. forurensningsloven § 7, er overholdt. Konsentrasjonsgrensene gjelder for ufortynnet prosessavløpsvann fra produksjon av fjørfekjøttprodukter.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette mer presise og eventuelt også strengere grenser eller krav om målinger.

Tidspunkt for prøvetaking skal i den grad det er mulig samordnes med nedstrøms renseanlegg.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Prosessavløpsvannet føres til kommunalt avløpsanlegg med utslipp i sjøen i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet⁴. Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at forurensningsmyndigheten stiller nye krav for prosessavløpsvannet.

Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunktet som beskrevet i 3.2, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens punkt 3.2, må den driftsansvarlige avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

3.3 Renseanlegg for prosessavløpsvann

For å redusere ordinært utslipp til vann skal virksomheten, i tillegg til bedriftsinterne tiltak, benytte en passende kombinasjon av beste tilgjengelige teknikker for behandling og rensing av prosessavløpsvann, jf. BAT 12⁵.

Bedriftens utslippsledning er tilkoblet det kommunale avløpsnett, og alt prosessavløpsvann ledes videre til Grødaland renseanlegg for behandling. Det skal ikke forekomme direkte utslipp; alt prosessavløpsvann skal føres til kommunalt nett.

3.4 Utjevningsbasseng

For å forebygge ukontrollerte utslipp til vann skal virksomheten ha en tilfredsstillende utjevningsbasseng for prosessavløpsvann iht. BAT 11⁶. Den egnede kapasiteten bestemmes ved

⁴ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

⁵ BAT-konklusjonen vedtatt i EU-kommisjonen 4.12.2019 for næringsmiddelindustri (food, drink and milk industries), punkt 1.7 (BAT 12)

⁶ BAT-konklusjonen vedtatt i EU-kommisjonen 4.12.2019 for næringsmiddelindustri (food, drink and milk industries), punkt 1.7 (BAT 11)

hjelp av en risikovurdering der det tas hensyn til vannets sammensetning, påvirkning på renseanlegg og resipientforhold.

3.5 Vannforbruk

For å redusere vannforbruk og mengde avløpsvann som slippes ut skal virksomheten benytte en passende kombinasjon av beste tilgjengelig teknikker for vannforbruk og utslipp av prosessavløpsvann, jf. BAT 7⁷.

3.6 Overvann

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende.

3.7 Vedlikehold ledningsverk

Virksomheten er ansvarlig for at avløpsvannet kommer fram til det kommunale ledningsnett, at avløpsvann ikke lekker ut i grunnen og at egen ledning ikke tettes til av fett, partikler eller lignende slik at akutte utslipp oppstår. I slike tilfeller må produksjonen stanses og utslippet opphøre fram til avløpsanlegget fungerer eller til avløpet kan pumpes i omløp til kommunalt nett. Dersom hovedledningen ikke fungerer pga. lekkasje eller tilstopping som skyldes egne eller andres utslipp, må utslippet tilpasses ledningskapasiteten.

3.8 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann. Kjølevann fra kondensatorene skal leveres til Tines meieri for varmegjenvinning i meieriets varmesentral. Dersom det oppstår behov for utslipp av kjølevann, skal det søkes særskilt om dette før utslipp kan finne sted.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten har utslipp til luft fra forbrenningsanlegg er regulert av forurensningsforskriften kapittel 27.

⁷ BAT-konklusjonen vedtatt i EU-kommisjonen 4.12.2019 for næringsmiddelindustri (food, drink and milk industries), punkt 1.4 (BAT 7)

4.1.2 Utslippsreduserende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Krav til utslippspunkter

Avgasser fra forbrenningsanlegg er regulert av forurensningsforskriften kapittel 27.

Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunkter som beskrevet i 4.2, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i punkt 4.2, må den driftsansvarlige avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

4.3 Lukt

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 ouE/m³, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil. Luktutslipp skal heller ikke påvirke produksjonsprosesser hos nabobedrifter, og luktimmisjonen ved andre omkringliggende virksomheter skal ikke overstige 2 ouE/m³

Virksomheten skal føre logg over eventuelle luktklager/lukthendelser. Dersom det oppstår luktp problemer og/eller det kommer klager på lukt, vil Statsforvalteren avgjøre om det må gjennomføres luktmålinger og iverksettes tiltak.

4.4 Kjølemidler

Virksomheten skal kun benytte kjølemidler som ikke medfører utslipp av ozonnedbrytende stoffer, jf. BAT 9⁸.

5 Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter

Generelle krav knyttet til forurenset grunn, grunnvann og sedimenter følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

⁸ BAT-konklusjonen vedtatt i EU-kommisjonen 4.12.2019 for næringsmiddelindustri (food, drink and milk industries), punkt 1.5 (BAT 9)

6 Kjemikalier

Krav til system for substitusjon av kjemikalier følger av forurensningsforskriften § 36A-8 og produktkontrollloven.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Hverdag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23), $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07), $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
50 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.
 L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

For å forebygge støy skal bedriften benytte en passende kombinasjon av beste tilgjengelige teknikker for støyreduksjon, jf. BAT 14⁹.

Dersom produksjonen medfører klager på støy, kan Statsforvalteren kreve at virksomheten må gjennomføre støykartlegging og utarbeide støysonekart i samsvar med støyretningslinjen T-1442.

8 Energi

Krav til energiledelse og utnyttelse av overskuddsenergi følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

⁹ BAT-konklusjonen vedtatt i EU-kommisjonen 4.12.2019 for næringsmiddelindustri (food, drink and milk industries), punkt 1.8 (BAT 14)

8.1 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. forurensningsforskriften § 36A-18

9 Avfall og biprodukt

9.1 Generelle krav

Generelle krav følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

Generelle krav til håndtering av avfall følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

10 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

Krav til utslippskontroll og kvalitetssikring følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

I tillegg til krav til kvalitetssikring av målinger gitt i forurensningsforskriften kapittel 36A gjelder følgende: Vurderingene som fremgår av forurensningsforskriften §36A-16 bokstav d, skal utføres av fagkyndig tredjepart.

Prøvene som tas i henhold til punkt 3.1 skal analyseres ved et akkreditert laboratorium eller tilsvarende.

10.1 Program for utslippskontroll

Krav til program for utslippskontroll følger av forurensningsforskriften § 36A-17.

10.2 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Krav til rapportering til forurensningsmyndigheten følger av forurensningsforskriften § 36A-18

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 3.1 og 4.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise og eventuelt strengere grenser.

Dersom virksomheten har overskredet grenseverdier som gjelder under normale driftsforhold, og den driftsansvarlige vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 3.1 og 4.1, må den driftsansvarlige redegjøre nærmere for årsakene.

10.3 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 10.1).

Oppdaterte oversikter som viser ledningsnett, kummer, tanker, rensinnetninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

11 Miljøovervåking

Forurensningsmyndigheten vil kunne fastsette krav om overvåking av farlige stoffer⁹ i grunn og grunnvann når den driftsansvarlige har sendt tilstandsrapport om mulig forurensing av grunn og grunnvann (jf. punkt 15.1). Resultatene fra overvåkingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter utført overvåking. Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning¹¹ innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

Dersom forurensningsmyndighetene ønsker å vurdere effekten av utslipp fra det kommunale rensenanlegget på vann- og sedimentkvalitet ved utslippsstedet og i hovedresipienten, plikter bedriften å bidra økonomisk til slike tiltak i henhold til størrelsen på prosessutslippet, jf. forurensningsloven § 51.

12 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning

Krav til miljørisikoanalyse, risikoreduserende tiltak og beredskap mot akutt forurensning følger av forurensningsforskriften §§ 36A-19 til 36A-21.

13 Eierskifte, omdanning mv.

Krav ved eierskifte, omdanning mv. følger av forurensningsforskriften § 36A-22.

14 Nedleggelse og driftsstans

Krav ved nedleggelse og driftsstans følger av forurensningsforskriften § 36A-23.

15 Undersøkelser og utredninger

15.1 Utredning av utslipp til vann

Bedriften skal utarbeide en helhetlig utredning som gir grunnlag for fastsettelse av fremtidige utslippskrav. Utredningen skal omfatte kartlegging av dagens utslipp til vann og en

kostnadsanalyse av tiltak for å oppfylle krav innenfor BAT-AEL-intervallet. Den skal baseres på nødvendige målinger og analyser for å fastslå konsentrasjon og mengde av relevante komponenter, samt en vurdering av tekniske, økonomiske og miljømessige løsninger for å redusere utslippene. Utredningen skal også inneholde forslag til realistiske grenseverdier innenfor BAT-AEL-intervallet, basert på hva den valgte løsningen forventes å oppnå.

Innhold i utredningen:

1. Kartlegging av utslipp til vann

- Vurdering av bruk av KOF eller TOC som parameter, og hvilken TOC-verdi som er relevant i forhold til KOF og BAT-AEL.
- Prøvetaking og analyse av nitrogen, fosfor, suspendert stoff og KOF/TOC.
- Prøvetaking av klorid, samt vurdering av om dette er en relevant parameter.

2. Kostnadsanalyse for BAT-AEL

- Bedriften skal beregne og dokumentere kostnadene for å oppnå både:
 - BAT-AEL strengeste grense
 - Kostnad for et alternativt, mer kostnadseffektivt renselanlegg som minimum oppfyller BAT-AEL lempeligste grense.
- Disse kostnadsestimatene skal danne grunnlag for argumentasjon om hvorfor krav bør fastsettes i den lempeligere delen av intervallet. Bedriften skal foreslå realistiske grenseverdier for alle relevante parametere innenfor BAT-AEL-intervallet, basert på hva den valgte løsningen faktisk forventes å oppnå.
- Eventuelle forslag til lempeligere krav skal være faglig begrunnet og dokumentert.

Statsforvalteren vil, basert på utredningen, fastsette fremtidige utslippskrav.

Utredningen skal være så grundig at den gir Statsforvalteren et solid beslutningsgrunnlag for vurdering av fremtidige utslippskrav. Alle vurderinger skal ses i sammenheng med den miljømessige gevinsten ved tiltakene.

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.03.2027.

15.2 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Den driftsansvarlige skal vurdere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.

Dersom den driftsansvarlige mener forurensningsbildet er godt dokumentert i tidligere undersøkelser, skal tilstandsrapporten ferdigstilles i sin helhet før den sendes inn. Dersom det er behov for nye undersøkelser for å kunne dokumentere tilstanden i grunnen skal undersøkelsesprogrammet og rapportering fra trinn 1 til 5 sendes forurensningsmyndigheten for vurdering før undersøkelsene settes i gang.

Eldre og nye analyseresultater av grunnprøver skal legges inn i Miljødirektoratets database Grunnforurensning.

Der det verken har forekommet eller vil kunne inntreffe grunnforurensning på virksomhetens område, skal den driftsansvarlige avslutte og sende inn rapport fra de innledende undersøkelsene (trinn 1-3 i veilederen). Rapporten skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.09.2026.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne rapporten finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil den driftsansvarlige bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

16 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.